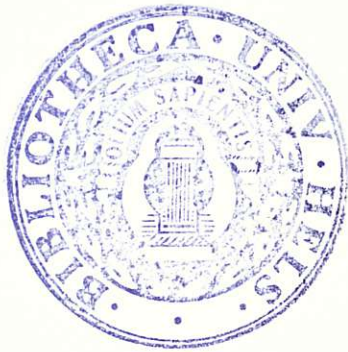

E. Haapa
lainen

Työ-
läisten
oppis-
kirja

HYK

OPPIKIRJOJA TYÖKOULUJA VARTEN.

EERO HAAPALAINEN.

**Työläisten ja Talonpoikain
AAPISKIRJA**

VALTION KUSTANNUSLIIKE
MOSKOVA — 1924 — LENINGRAD

REPUBLIC OF INDONESIA

Ministry of Education and Culture

1955

ЕЕРО ХААПАЛАЙНЕН.

Työläisten ja Talonpoikain AAPISKIRJA

VALTION OPPINEITTEN
NEUVOSTON TIETEELLIS-
PEDAGOGISEN JAOSTON
OPPIKIRJAKSI HYVÄKSYMÄ.

ENSIMÄINEN PAINOS.

ХААПАЛАЙНЕН: Азбука рабочего и крестьянина.

VALTION KUSTANNUSLIIKE
MOSKOVA — 1924 — LENINGRAD

СЕРО НААРВАЛИНИ

Тыöистен ja Talonpoika
AARISKIRJA

VALTION OPIKUNNAN
KIRJASTON KIRJASTO
PÄÄKIRJASTON KIRJASTO
OPETTAJAIN KIRJASTO

Типография имени тов. Зиновьева.
Ленинград, Социалистическая, 14.

ХАЛДАННИЕН: БЭДЖА ВЪДСА ВЪДЖА ВЪДЖА

Ensimmäinen osa.

A a

A a

AI

ai

I i

I i

UI

ui

U u

U u

IU

iu

M m

M m

MA

ma

N n

N n

AN

an

S s

S s

SU

su

Aa—mu

Ai—na

Uu—ni

Mu—na

Sa—na

Ni—mi

L l

Ll

LA

al

V v

Vv

EI

ie

E e

Ee

EM

me

Me—nee

Ee—mil

Vii—la

Sii—li

Em—ma

Sau—va

Vau—nu

Va—la

Las-si lau-laa. Ve-li me-ni. Maa su-laa. Em-me
me-ne. Ve-ne ei ui. En saa lau-laa.

O o

O o

H h

H h

ON

no

HE

eh

OS

so

HO

oh

On—ni

O—ma

Ha—me

Nol—la

Sau—hu

Uh—ma

Sa—ha

Hei—mo

Soi-sin on-nen heil-le. Han-na on maal-la. Sa-ha ei
o-le huo-no. Mo-nen mie-hen o-lo o-li on-nel-li-nen.

no
E V

JO

JO

ja

do
J j

J j

JU

je

ea

JO

JI

oh

HO

Ja-lo

Jos

Lah-ja

Jou-lu

Jo-no

Ju-ho

Ju-na

Ma-ja

Jus-si ja Jan-ne jo jo-el-le jou-si. Ma-ja va-jo-si maa-
han. Laa-ja o-ja on val-mis. Jos-juon, niin juo-vun.

R r

R r

RE

er

IR

ri

RO

or

Ruu—su

Su—ru

Mir—ri

So—ra

Rau—ha

Or—ja

Mur—he

O—ro

Sii-rin mir-ri. Me-ri on suu-ri. Rei-no ja Lau-ri
me-ni me-rel-le. Ran-nas-sa ui sor-sa. Po-jan ruu-
mis on nor-ja. Nar-ri aina nau-raa.

K k

K k

KA

ak

OK

ko

KU

uk

Kuk—ko

Ka—la

Kirk—ko

ko—va

Koi—ra

ku—lo

Kur—ki

ki—na

Kuu nou-si kor-ke-al-le. Kau-nis kuk-ko kie-kuu.
 Kal-len ka-la kuo-li. Las-kin Kol-me ko-vaa kos-ke-a.
 Kul-jin ka-rul-la kan-kaal-la. Kak-sin on ai-na kau-
 nis ol-la. Kur-ja kon-na ki-ven nis-kaan vis-ka-si.

Kai-vo on kui-va.

to

OT

PE

ep

P p

P p

PA

ap

to

TE

PO

op

Pa—ja

Poi—ka

Pi—ha

Pap—pi

Pu—la

Kuop—pa

Po—mo

Pei—li

Pap-pi pei-jaa kan-saa. Poi-ka on pel-lol-la. Kai-pa
Pek-ka pi-än pa-laa. Lop-pu on al-ku-a kau-niim-pi.
Pis-ki kuo-li pe-ru-na-kuop-paan. Pu-hu-ja o-li pie-ni
mies. Pel-ko on pa-ha pai-na-jai-nen. Pai-men-par-ka.

90

81

TO

ot

Tut

T t

TU

ut

90

89

TE

et

Ot-to

Tuo

Te-ko

Koit-to

Tu-lo

Mart-ta

Ti-na

Tuh-ma

Neu-vos-to-val-ta on ta-lon-po-jan o-ma val-ta. Toi-mi
ja tar-mo ol-koon tun-nus-sa-nam-me. Kul-jem-me
koh-ti va-pa-ut-ta. Va-loi-sa tu-le-vai-suus koit-taa.

Sen puo-les-ta tais-te-lem-me.

DA ad

D'id

D' d

DO od

DE ed

Sa—de

Daa—vid

Ma—de

La—don

Tai—de

Don

Ii—da

Kah—den

Eh-dot-to-mas-ti tah-don kah-dek-san vuo-den va-kuu-
den. Uu-det eh-do-tuk-set o-vat val-miit. Ii-dan ja
Man-dan ko-dit o-vat so-mat. En toh-di ko-dis-sa ol-
la. Mah-dan-ko sen saa-da?

ba

AD

GE

eg

G g

G g

GI

ig

ba

DE

GÖ

ög

Vol-ga

On-gen

Ol-ga

kau-pun-gin

Gan-ges

mon-ger-taa

En-gels

kan-gas-taa

Ot-to ot-ti on-gen ja sai on-gel-la ko-ko san-gon ka-
 laa. Hun-nin-gol-le mies me-ni. Kan-gas on kau-nis.
 Ku-nin-gas-ta emme tah-do. Kan-gel-la ki-vi nou-see.
 Hon-gan lat-vas-sa tuu-li hu-mi-see. Kau-pun-gin ta-lot
 o-vat kor-ke-at.

Ä ä

Ää

ÄM

mä

ÄS

sä

ÄN

nä

Äm—mä

Kä—rä—jät

Tä—mä

Häät

Pe—sä

tääl—tä

Päi—vä

Ään—ne

Al-kää huu-ta-ko. Sa-non sen pääl-le päät-teek-si. Jär-vi on jääs-sä. Jään tei-dän jäl-keen-ne. Vä-ki on hei-näs-sä. Hän tääl-lä hää-ri ja sit-ten hä-vi-si. Ä-lä pääs-tä. Äs-ken tä-män sain. Hä-mä-räs-sä hä-tä kä-teen.

Ö

Ö

ÖI

iö

Ö ö

Ö ö

ÖS

sö

Ö

Ö

Tö

öt

Töl—li

Höl—mö—lä

Mök—ki

jää—kööt

Sä—lö

öi—sin

Kä—kö

löit—kö

Nä-kö-ni me-ni. Men-köön Kal-le. Löit-kö si-nä?

Öi-sin höl-möt pel-kää-vät. Mö-kin o-vi o-li au-ki.

Mi-tä sii-nä kö-kö-tät? Kön-ni o-li kuu-lu sep-pä.

Y y

Y y

YÖ öy

YK ky

YL ly

Sy—li

Tyy—ty—ä

Ty—ly

Y—lä—vä

Ky—ly

työ—mies

Syk—sy

ym—mär—rys

Syö si-nä hy-väs-ti. Ym-mär-rys hoi, äly älä jä-tä.
Työ-mies on palk-kan-sa an-sain-nut. Ty-ly koh-te-lu
tu-li o-sak-se-ni. Y-lös yh-te-nä mie-he-nä. Yk-si yn-
nä kaksi on kol-me. Syn-tyy-kö täs-tä jo-tain?

Suomen kielen kirjaimet

Antikva.

A D E G H I J K L M N O P R S T
U V Y Ä Ö.

a d e g h i j k l m n o p r s t u v
y ä ö.

Fraktura.

A D E G H I J K L M N O P R S T U V Y Ä Ö.
a d e g h i j k l m n o p r s t u v y ä ö.

Kirjoitus.

A D E G H I J K L M N
O P R S T U V Y Ä Ö.
a d e g h i j k l m n o p r s t u
v y ä ö.

Vieraskieliset kirjaimet.

Antikva.	Fraktura.	Kirjoitus.	
B b	Ⓐ Ⓑ	<i>B b</i>	Be-bel
C c	Ⓒ Ⓓ	<i>C c</i>	Ci-ce-ro
F f	Ⓕ Ⓖ	<i>F f</i>	Fos-fori
Q q	Ⓔ Ⓚ	<i>Q q</i>	Qwist
X x	Ⓕ Ⓖ	<i>X x</i>	Xer-xes
Z z	Ⓒ Ⓓ	<i>Z z</i>	Niz-za
Å å	Ⓐ Ⓑ	<i>Å å</i>	U-me-å

Välimerkit.

Piste .	Tavumerkki -
Pilkku ,	Ajatusviiva —
Puolipiste ;	Pykälämerkki §
Kaksoispiste :	Lainausmerkit „ “
Kysymysmerkki ?	Sulkumerkit ( )
Ynnämerkki +	Prosenttimerkki %

Numerot.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

TOINEN OSA.

Miksi aikuiset lukemaan?

Tsaarin ja porvariston etujen mukaista oli, että raatajat pysyivät tietämättöminä. Ja tyhmänä pysyi, kun ei osannut lukea, eikä kirjoittaa. Sellaista työläistä ja talonpoikaa oli hyvä hallita ja helppo riistää. Hän pysyi nöyränä, eikä kapinoinut.

Nyt kun työläiset ja talonpojat ovat vihdoinkin saaneet tsaarin ja riistäjäluokan kukistetuksi niskoiltaan, on heidän osattava hallita itsenäisesti omaa maataan. Mutta tähän tarvitaan tietoa. Sitä saadaan vain lukutaidon avulla. Siksi päytyykin kaikkien raatajain oppia lukemaan ja kirjoittamaan. Muuten ei tule mitään.

Neuvostovalta odottaa, että jokainen raataja olisi mukana rakentamassa työläisten ja talonpoikain Suurta Neuvostotasavaltaa.

Neuvostovalta.

Lokakuun 25 päivänä vuonna 1917 Venäjän työläiset ja talonpojat kukistivat kapitalistien ja tilanherrain vallan ja perustivat sen tilalle työtätekevän oman tasavallan, jota he hallitsevat neuvostojensa välityksellä. Sen vuoksi valtiotamme kutsutaan lyhyesti Neuvostovallaksi.

Tämä on ensimmäinen työtätekevän luokan oma valtio, jossa se itse on herrana ja pakoittaa entisen riistäjäluokan valtansa alle. Sen vuoksi ennen Lokakuun Suurta Vallankumousta vallassa olleet luokat: aatelisto, tilanherrat, papisto ja porvaristo mitä kiihkeimmin vihaavat tätä raatajain omaa valtiota ja ovat koettaneet kukistaa sitä. He aloittivat siinä mielessä kansalaissodan. He myös yrittivät saboteerauksensa avulla estää valtiokoneistomme toiminnan. Ja vielä lisäksi he kutsuivat ja saivat avukseen kaiken maailman porvarisvaltiot, jotka samalla kuin julistivat Neuvosto-Venäjän saarretuksi, niin että kauppa ja kaikki liikeyhteys sen kanssa keskeytettiin, lähettivät lahtarikenraaleille tykkejä ja tankkeja sekä kaikkea muuta avustusta sotaa varten. Vieläpä he lähettivät sotajoukkojaan ja laivastojaankin.

Mutta työtätekevä kansa suoriutui kaikista näistä lukemattomista salaisista ja julkisista vihollisistaan loistavasti. Nyt seisoo Neuvostovaltamme lujana.

Puna-armeija.

Maailmansodassa oppivat työläiset ja talonpojat, jotka tuottavan työn äärestä olivat viedyt sotaan, vihaamaan tsaarin ja kenraalien armeijaa. Siinä armeijassahan he taistelivat omia ja luokkansa etuja vastaan. Sentähden he hävittivätkin tämän armeijan.

Mutta kun valta siirtyi työläis — ja talonpoikaisneuvostojen käsiin, täytyi työtätekevän valtion puolustukseksi perustaa uusi armeija. Kun tämä oli vallankumouksen turvaksi perustettu, kutsuttiin se Puna-armeijaksi.

Puna-armeijan tehtävänä on puolustaa työläisten valtaa. Tämän se on suorittanut niin loistavasti, että koko maailma on hämmästyneenä. Äärettömien kärsimysten, puutteen ja kurjuuden keskellä taisteli se niin urhoollisesti, että nyt ei kukaan voi enää sitä voittaa.

Mistä johtuu tämä voima?

Puna-armeijan soturi tietää, mitä varten hänen on taisteltava. Talonpoikaissoturi ymmärtää, että jos hän heittää kiiväärin, niin maa joutuu jälleen tilanherroille ja hän painuu uudelleen heidän orjuuteensa. Työläissoturi on vakuutettu, että ilman Puna-armeijaa tehtaot, kulkuneuvot, kaivokset y. m. joutuvat taas kapitalisteille ja hän painuu takaisin palkkaorjuuteen. Sentähden työläinen ja talonpoika rinnan astuvat mielellään samassa jalassa Puna-armeijan riveissä.

Tästä johtuu sen moraalinen voima.

Ja vielä tämän lisäksi toinen tärkeä tekijä.

Puna-armeija ja kansa tuntevat kuuluvansa nyt yhteen. Kansan laajoissa riveissä Puna-armeijalla on ehtymätön reservinsä. Kansan ja Puna-armeijan välinen yhteys on kiinteä ja ehyt. Työtätekevät joukot tukevat Puna-armeijaa kaikella tavalla. He astuvat vaaran tullen itse sen riveihin. He luovuttavat auliisti kaikkensa sen varustamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Kun puna-armeijalainen tietää ja tuntee tämän, silloin hän on voittamaton.

Puna-armeijaa johtaa työtätekevä kansa itse. Vallankumoukselliseen Sotaneuvostoon kuuluvat työläiset itse. Entisten kenraalien paikalla ovat vallankumoustaisteluissa karrastuneet työläiset. Kaikkialla ovat johdossa työläiset. Sotakouluissa tuhannet työläis- ja talonpoikaisnuorukaiset oppivat perusteellisesti sotataittoa ja niin saa Puna-armeija omat punaiset päällikkönsä.

Näin Puna-armeija koko raatajarahvaan kannattamana kuljettaa vallankumouksen punalippua korkealla.

Kommunistinen puolue.

Vuodesta 1898 alkaa Venäjän Kommunistisen Puolueen historia. Silloin puoluetta kutsuttiin sosialidemokratiseksi puolueeksi. Vuodesta 1903 puolueen vallankumouksellista osaa alettiin nimittää bolshevikkipuolueeksi, joka sitten johdettuaan työläiset ja talonpojat lopulliseen voittoon kapitalisteista, otti vuonna 1918 nimekseen Venäjän Kommunistinen Puolue.

Ketkä muodostavat tämän puolueen?

Vallankumoukselliset työläiset ja talonpojat, jotka muodostavat työtätekevän kansan etujoukon.

Mihin pyrkii kommunistinen puolue?

Sen tarkoitus on lopullisesti hävittää kapitalistinen järjestelmä ja luoda sen tilalle kommunistinen, s. o. yhteiskuntajärjestys, jonka vallitessa ei voi olla riistettyjä ja riistäjiä, jolloin jokainen saa nauttia oman työnsä tulokset, ja jolloin ei ole sotaa, koska kaikki kansat ovat liitossa keskenään.

Miten ja millä keinoin kommunistinen puolue tämän ihanteensa toteuttaa?

Työtätekevän kansan diktatuurin eli pakkovallan avulla. Tätä pakkovaltaa käyttää kansa omien neuvostojensa välityksellä, oman valtiovaltansa, oman valtiokoneistonsa kautta. Otettuaan valtiovallan käsiinsä ryhtyi se heti hävittämään kapitalistista järjestelmää, otti oman valtionsa käsiin suuret tuotantolaitokset, kaivokset, rautatiet, laivat ja pankit kapitalisteilta ja maat tilanherroilta ja ryhtyi samalla järjestämään sosialistista valtiota. Kaiken vastustuksen työtätekevä kansa pakkovaltaa käyttäen tukahuttaa. Kommunistinen puolue näyttää tietä, jota työläisten ja talonpoikain neuvostojen on kuljettava luodessaan uuden yhteiskunnan.

Entäs se kaikkien kansojen veljeys, miten se on toteutettavissa ja sota poistettavissa?

Kommunistinen puolue on kansainvälinen. Nyt jo kaikissa sivistysmaissa työläiset ovat muodostaneet kommunistisia

puolueita ja nämä vuonna 1919 perustivat kansainvälisen liiton, jota kutsutaan Kommunistiseksi Internationaaleksi. Se taistelee kaikissa maissa saadakseen vallan, kuten Venäjälläkin, työläisten ja talonpoikain käsiin. Sitä mukaa kuin eri maissa vallankumous voittaa ja niissä syntyy Neuvostovalta, yhtyvät ne Sosialististen Neuvostovaltojen Liittoon. Siten syntyy koko maailman työtätekevän kansan suuri Maailman Neuvostotasavalta, joka toteuttaa kommunismin ihanteen Kommunistisen Internationaalen johdolla.

Parhailtaan noudattavat kaikkien maiden työläiset kommunistien kehoitusta: „Kaikkien maiden köyhälistö, liitrykää yhteen!“ Kapitalismi sortuu ja syntyy uusi yhteiskunta.

Työväen ammatilliset järjestöt.

Neuvostovallassa työläiset hallitsevat ja hoitavat maataan järjestöjensä avulla. Laajin näistä järjestöistä on neuvosto, joka käsittää koko työtätekevän kansan, sillä neuvostovaaleihin ottavat osaa kaikki, jotka eivät riistä toisen työtä. Nämä neuvostot säätävät lakimme ja samalla hallitsevat maattamme.

Ammatilliset järjestöt, tuotannolliset liitot, tukevat neuvostoja tuotannon järjestämisessä ja kohottamisessa. Näihin liittoihin yhtyvät työtätekevät tuotantoaloittain, niin että metalliteollisuustyöläiset muodostavat oman liittonsa, kaivos-työläiset omansa, valistustyöläiset omansa, metsä- ja sahatyöläiset taas omansa, maatyöläisillä on oma liittonsa j. n. e. Kaikki nämä eri tuotantoalojen järjestöt ovat yhtyneet Yleisvenäläiseksi Ammattiliittojen Keskusneuvostoksi.

Näihin liittyvät työläiset vapaaehtoisesti ja suorittavat palkoistaan liittonsa ylläpitoon määrätyn pienen maksun. Liitto puolestaan turvaa jäsenensä kaikin puolin. Se järjestää työolot, palkkaolot ja muut sellaiset seikat itse työpaikalla ja huolehtii jäsentensä elämän parantamisesta kaikin puolin.

Nämä liitot ovat vastaavien ulkomaisten työläisliittojen kanssa yhteistoiminnassa perustamansa Kansainvälisen Ammattiliiton eli Ammatillisen Internationaalen välityksellä. Se tukee kaikissa maissa työläisten järjestymistä ja avustaa heidän taisteluaan kapitalismia vastaan.

Työläis- ja talonpoikaisnainen.

„Kunpa palaisi entiset hyvät ajat“, huudahti seppä Kyllösen vaimo, tavatessaan kadulla ystävänsä Leenan.

„Kaikki oli taas torilla niin kallista“, jatkoi hän ja lisäsi: „ja joka päivä vaan kallistuu. Ei enää uskalla ajatella-kaan, että edes kahvikupin saisi. Ennen toki sai leivän kolmella kopekalla naulan ja sitä sai riittävästi ja ainahan särvintäkin jollain tavalla siihen lisäksi hankki. Mutta nyt tahtoo kaikki ukon ansio mennä leipään, eikä rohkene ajatellakaan, että tässä uuden hameen joskus päälleen saisi“, lisäsi hän katkerasti.

„Voi hyvä Katri“, puheli Leena ystävällisesti, „älä toivottele vanhaa aikaa takaisin. Muistathan, ettei meitä työläisnaisia silloin pidetty ihmisinä, eikä minään“.

„Mutta kuules Katri“, lisäsi hän topakkana, „tänä iltana Työnpalatsissa on puhetilaisuus naisille ja sinne tulee Pietarista naispuhuja. Minä menen sinne. Tule sinäkin“.

„No voihan tuota tulla, kun ei ole muuallekaan menoa ja ukko työstä neljältä tultuaan saa olla kotimiehenä“, suostui Katri heittäessään hyvästit Leenalle.

Kello 7 illalla oli Työnpalatsin kokoussali täynnä naisia. Pietarilaisen puhujan maine oli heidät sinne vetänyt. Heti alettiinkin kokous laulamalla Internatsionaale.

Pöydän taakse astui rohkeana puhuja. Kaikkien silmät olivat häneen tähdätyt, kun hän syvän hiljaisuuden vallitessa aloitti puheensa:

„Hyvät toverit“, lausui hän, „tuon teille tervehdykseni suuren Pietarin työläisnaisilta, jotka siellä, vallankumouksen kehdoissa miestoveriensä rinnalla ponnistelevat eteenpäin voitosta voittoon. Mutta paitsi tervehdystä tuomaan, olen tullut myös teille selittämään, mitä tehtäviä työläisnaisella on Neuvostovallassa ja mitä oikeuksia ja etuja sillä on meille tarjottavana“.

Sitten hän aloitti varsinaisen puheensa.

„Ennen Lokakuun Suurta Vallankumousta olimme me työläisnaiset paljon kurjemmassa asemassa kuin työmiehet. Naisten työstä maksettiin paljon vähemmän kuin miesten. Ja mitä oikeuksia meillä oli? Jo sananlasku: „Kana ei ole lintu,

eikä akka ihminen“, osoittaa silloisen asemamme niin hyvin perheessä kuin koko yhteiskunnassa“.

„Mutta kun työväki otti vallan neuvostoilleen suuressa vallankumouksessamme, oli sen ensi tehtäviä käydä parantamaan naisten sekä taloudellista että henkistä asemaa“.

„Nyt on työpäivämme rajoitettu 8 tuntiin. Yötyöltä ovat naiset suojeltu, samoin kuin maanalaisiltakin töiltä. Tehtaissa työskenteleville naisille on maksettava palkkaa samalla tavalla kuin miehillekin samoista töistä“.

„Entäs muu naisten suojelus? Tiedämmehän, että Neuvostovalta erikoisesti tahtoo turvata äidit. Siksipä 8 viikkoa ennen ja 8 viikkoa jälkeen synnytyksen nainen vapautetaan työstä täydellä palkalla. Kun sen jälkeen alkaa taas työskentely, ei imettävää naista saa pitää työssä kuin $3\frac{1}{2}$ tuntia yhtä mittaa, jonka jälkeen on annettava ainakin $\frac{1}{2}$ tunnin loma, mikä lasketaan työaikaan, lapsen ruokintaa varten. Lapsensa hoitoon saa äiti 9 ensimmäisen kuukauden aikana erikoista apua, joka vastaa neljännen osan hänen kuukausipalkkaansa ja avustuksen saa myös lapsen syntyessä. Parhailtaan puuhataan ja monin paikoin jo toimivatkin lastenseimet, missä lapset saavat hoidon silloin, kuin äiti on ansiotyössä. Erikoisia keittiöitä myös laitetaan, joissa äitejä opetetaan valmistamaan lapselle kelpollista ruokaa aivan kädestä pitäen. Lääkärit ovat äitien saatavissa neuvoja varten“.

„Ei meidän työläisten lapsista kukaan ennen huolta pitänyt. Nyt me puuhaame kaikin voimin nousevan sukupolven hyväksi. Orpojamme huollamme lastenkodeissa ja niiksi olemme järjestäneet rikkaiden entiset palatsit. Lapsiamme koetamme suojella nuorella iällä kieltämällä heiltä ansiotyön aina 16 vuoden ikään saakka. Lapset on saatava kouluun ja koulu järjestetyksi kaikkia varten. Koulussa kasvatamme lapsemme uuden yhteiskunnan kansalaisiksi, opettaen heitä ymmärtämään työn merkityksen. Kaikkiin kouluihin varaamme pääsyn työläisten ja talonpoikain lapsille ja juuri heitä varten me laitamme korkeakoulumme ja yliopistomme“.

„Neuvostovalta on nostanut ja edelleen nostaa naiset heille kuuluvaan asemaan yhteiskunnassa. Työmiehen rinnalla luo nainen uusia oloja, ollen kaikessa hänen veroisensa ja nauttien yhdenlaisia oikeuksia“.

„Jotta naiset voisivat elämänsä Neuvostovallassa saada nopeasti paranemaan, on heidän järjestyttävä. Kaiken toimintamme pohjaksi tulee meidän asettaa järjestötoiminta ja yhteistyöskentely. Sitä varten on naisten oltava mukana ammatillisissa järjestöissä, jotka ovat ottaneet erikoiseksi tehtäväkseen työskentelyn naisten työn suojelemisen ja heidän elinehtojensa parantamisen. Sitä varten naisten on tultava mukaan puolue toimintaan, sillä puolueemme kulkee meillä etunenässä, neuvoen ja näyttäen, miten työläisten ja talonpoikain on oman valtionsa asiat järjestettävä ja hoidettava“.

Näin puhui pietarilainen naistoveri kokoontuneille kuulijoille. Kun hän lopetti, ilmoitti hän olevansa valmis antamaan lähempiä neuvoja ja selityksiä, jos haluttaisiin.

Ensin olivat työläisäidit ujoja. Mutta kun Leena oli heitä rohkaissut, niin jo Kyllöskäkin pyysi puhevuoron ja sanoi:

„Puhuja on valaissut minulle monta kysymystä, joista en ennen päässyt selville. Ennen kaikkea nyt ymmärrämme, että elämme työläisten omassa valtiossa, jossa me itse vastaamme oloistamme. Varmaa on, että me työläiset, jotka olemme pystyneet luomaan porvarisvaltiossa kaikki rikkaudet, kykenemme myös omassa valtiossamme järjestämään työn niin, että sen tulokset tulevat hyödyksi kaikille“.

Leena, joka kuului paikkakunnan puoluekollektiiviin ja oli selvillä paremmin asioista, pyysi lopuksi puhevuoron ja selitti, mistä johtuvat meidän nykyiset puutteemme.

„Sota se on, joka siihen on syynä“, päätteli hän. „Maailmansotaan vietiin miljoonia työläisiä ja talonpoikia tuottavan työn äärestä. Sillä tavoin hävitettiin järjestelmällisesti taloutta. Työläisten täytyi kansalaissodalla puolustaa Neuvostovaltaansa kolmen vuoden aikana omia porvareitaan ja muiden maiden riistäjäluokkia vastaan. Näin saimme käsiimme lopulta kokonaan tuhotun talouden, jonka järjestäminen on nyt päätehtävämme“.

Kokous päättyi. Lopuksi laulettiin „Internatsionaale“. Vielä sen jälkeen vaihdettiin vilkkaasti mielipiteitä eri ryhmissä ja kiiteltiin puhujaa, joka oli selain sanoin osottanut naisten paikan Neuvostovallassamme.

Tullos lippumme luo.

Sä lippu puhdas punainen,
Sun juurellasi taistellen,
Me luomme olot onnekkaat,
Poistamme puutteet painavat.

Vaikk' kuinka ois,
Nyt kahleet pois.
Ne rikki vaan
Me murretaan.

Ja vapauden valkamaan
Me uljahasti astutaan.
Me taistellaan, me voitetaan
Ja lippuamme seurataan.

Oi köyhä kansa maailman,
Kun rahavallan kahleita
Niin kauan olet kantanut,
Oot kärsinyt, oot rukoillut.

Nyt aika on
Käy taistohon.
Ken jäisi pois
Se raukka ois'

Kun huuto kuuluu kautta maan:
Jo nouskaa köyhät toimintaan.
Hei, aattemme eestä vaan
Nyt voittohon tai kuolemaan!

Internatsionaale.

Työn orjat sorron yöstä nouskaa.

Maan ääriin kuuluu kutsumus;

Nyt ryskyin murtuu pakkovalta,

Tää on viime ponnistus.

Pohja vanhan järjestyksen horjuu.

Orjajoukko taistohon.

Alas lyökää koko vanha maailma.

Ja valta teidän silloin on.

∴ Tää on viimeinen taisto,

Rintamaamme yhtykää,

Niin huomispäivänä kansat.

On veljet keskenään. ∴ ∴

Ei muuta johtajaa, ei luojaa

Kuin kansa kaikkivaltias,

Se yhteisönnön säätää suojaa,

Se on turva tarmokas.

Eestä leivän, hengen, kunniamme

Yössä sorron turmion

Kukin painakaamme palkeitamme,

Kun käymme työhön, taistohon.

∴ ∴ Tää on viimeinen taisto,

Rintamaamme yhtykää,

Niin huomispäivänä kansat.

On veljet keskenään. ∴ ∴

Lait pettää, hallitukset sortaa,

Verot köyhälistön verta juo.

Ja köyhän ihmisoikeuskin

Ompi tyhjä lause tuo.

Pois jo kansat holhouksen alta.

Veljeyden sääntö on:

Kellä velvoitusta, sillä valtaa.

Ja oikeutta olkohon.

::: Tää on viimeinen taisto,
Rintamaamme yhtykää,
Niin huomispäivänä kansat
On veljet keskenään. :::

On kurjan kurjat kunniaasaan
Raharuhtinaat nuo röyhkeät.
Ei koskaan tee he itse työtä.
Vaan he työtä ryöstävät.
Varat kansan hankkimat on menneet
Kaikki konnain kukkaroon.
Pois kansa velkansa jo vaatii
Nyt ryöstösaalis tuotakoon.

::: Tää on viimeinen taisto,
Rintamaamme yhtykää,
Niin huomispäivänä kansat
On veljet keskenään. :::

Työmiehet, kyntäjät ja kaikki
Työkansan joukko nälkäinen.
Maa meidän on ja olla täytyy,
Vaan ei laiskain lurjusten.
Nälkä meillä on aina vieraanamme,
Vaan kun korpit haaskoiltaan
Me kerran kaikki karkoitamme
Niin päivä pääsee paistamaan.

.,: Tää on viimeinen taisto,
Rintamaamme yhtykää,
Niin huomispäivänä kansat
On veljet keskenään .,:.

Eugene Pottier.

Muutamia huomautuksia opettajalle.

Neuvostotasavallassamme lukutaidottomuuden poistamistyö on niin suuria voimia kysyvä tehtävä, etteivät tavalliset opettajavoimat siihen riitä. Senpä vuoksi tämä Työläisten ja Talonpoikain Aapiskirja on koetettu laatia sillä tavalla, että jokainen lukutaitoinen työläinen sen avulla voisi opastaa lukutaidotonta toveriaan lukemisen alkeissa.

Ennen kuin käydään varsinaisesti aakkosiin käsiksi, olisi hyvä, jos opettaja selittää, mikä suuri merkitys kielellä on henkisen elämämme kehityksessä ja kuinka tärkeätä on oppia lukemaan ja kirjoittamaan, voidaksemme kohottaa sivistystasoa. Ilman tietoisia kansalaisia ei Neuvostovaltamme seiso lujalla pohjalla. Sitten esimerkkien avulla osotetaan mikä yhteys on puhutulla sanalla kirjoitetun sanan kanssa. Sillä tavalla puhuttu sana ja ajatus säilytetään pitkät ajat ja tehdään se „kuolemattomaksi“. Tämän jälkeen opettaja ottaa jonkun lauseen (ja jakaa sen sanoihin) ja osoittaa painetun sanan ja puhutun sanan keskinäisen suhteen. Sitten voidaan siirtyä tutkimaan tarkemmin, miten eri sanat jakaantuvat tavuihin ja tavut äänteihin, joita merkitään kirjaimilla. Tätä harjoitusta jatketaan siksi, kunnes oppilaat pääsevät tajuamaan sanan jakaantumisen tavuihin ja tavujen äänteihin. Vasta senjälkeen käytetään varsinaisesti aakkosten kimppuun,

Tarkoituksemme on ollut yhdellä opetustunnilla oppia aina aapisen yksi sivu. Siten ensimmäisellä tunnilla opitaan kirjaimet a, i, u, m, n ja s. Samalla kertaa myös on harjoiteltava näistä kirjaimista muodostettuja tavuja ja sanoja. Toisella opetustunnilla seuraavat kirjaimet l, v ja e. Kolmannella tunnilla o ja h ja seuraavilla tunneilla kirjain kerrallaan niin, että suomenkielen kirjaimisto tulee läpikäydyksi 13 tunnissa. Jokaista kirjainta opetellessa tullaan kertaamaan ennen opitut kirjaimet silloin, kuin suoritetaan tavausharjoituksia. Vieraskieliset kirjaimet arvelemme voitavan ottaa kaikki yhdellä kertaa. Siis pitäisi opiskelijan voida yhteensä 14 tunnissa päästä niin pitkälle, että hän osaa tuntea kaikki kirjaimet ja pystyy myös tavuittain lukemaan sanoja.

Aapiskirjan toinen osa on suoraa lukua varten. Tärkeätä on, että luetun opiskelija kertoo omin sanoin ja että asiasta

keskustellaan. Sillä tavalla opitaan ymmärtämään, mitä lue-
taan. Lopuksi olemme ottaneet muutaman työväenlaulun, jotka
varsinkin Internatsionaale, olisi opittava myös ulkoa.

Tietysti opettajan persoonallisista ominaisuuksista ja tie-
tenkin opiskelijan harrastuksesta ja taipumuksesta riippuu
menestyksen mahdollisuus ja tulosten määrä, mutta arve-
lemme kuitenkin, että jokapäiväisellä työllä pitäisi yhden
kuukauden aikana saavuttaa jokaisen sellainen harjaannus,
että voidaan jo lukea kirjaa ja lehtiä ja ymmärtää luettu.

Toivomme Aapiskirjamme poistavan monen työläisen ja
talonpojan lukutaidottomien riveistä.

Petroskoissa, kesäkuulla 1923.

Toimittaja.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
МОСКВА. 1924. ЛЕНИНГРАД.

*New. Starj.
Harpalaincy*

HYK KANSALLISKIRJASTOKOELMA

110 000 0504

KIRJANSITOMA
M. HENRIKSSON
|| HELSINKI ||

